

Transkribering: FoU-podden Avsnitt 66

- Se sambandet

Startcitat: Man kan se hur livshotande en situation är utifrån hur mycket våld ett djur är utsatt för. Så att när det finns våldsutövande mot djur så är det uppenbar risk för människorna också.

FoU-poddens musiksnutt

Lena: Hej och välkommen till avsnitt 66 av FoU-podden! I det här är avsnittet kommer vi att prata om sambandet mellan våld i nära relation och våld mot husdjur. Jag som gör podden heter Lena Stenbrink och är kommunikatör på FoU i Sörmland och med i avsnittet, är Petra Blom, Lina Larsson, Kristina Holmström och Ulrike Segerström. Varmt välkomna!

Alla: Tack!

Lena: Då börjar vi med att ni får presentera er lite noggrannare än vad jag gjorde, vad ni heter och var ni jobbar och så vidare. Och varför just ni är med i den här podden.

Ulrike: Ja, jag heter Ulrike Segerström och jag jobbar som djurskyddshandläggare vid Länsstyrelsen i Sörmland. Jag är också samordnare för djurskyddskontrollen här i länet och jag är med idag eftersom vi jobbar med kontroll efter anmälan och kontroll av djurhållning över huvud taget och kommer ju då ibland i kontakt med djur och även människor som vi misstänker är utsatta för våld på ett eller annat sätt.

Kristina: Ja, jag jobbar ju också som djurskyddshandläggare på Länsstyrelsen i Sörmland och jag jobbar ganska ofta i anmälningsgruppen, som gör de här kontrollerna efter anmälan. Och när vi har fått in misstankar om att djur far illa och då händer det ju att vi träffar på andra familjemedlemmar som kanske också far illa.

Lina: Jag heter Lina Larsson och jobbar på FoU och jag är här som utvecklingsledare för RSS kvinnofrid. Men då tänker jag på våra lyssnare – vad gör anmälningsgruppen och vad gör en djurskyddshandläggare, kan ni berätta lite mer om det?

Kristina: Ja, vi tar ju emot ganska mycket anmälningar från allmänheten. Vi kan också få anmälningar från polis, från socialtjänst, hemtjänst, från veterinärer. Och då handlar ju de här anmälningarna om att djur på olika sätt eventuellt far illa. Och då är vi lite uppdelade i vår grupp så att vi gör ju även andra typer av kontroller, men vi har en grupp som alltid är ute och kör på anmälningar då – och då är man alltid två eftersom man inte riktigt vet vad man kommer att mötas av. Man kommer ju ofta också in i människors bostäder. Man kommer ju in på ett annat sätt och de här anmälningarna kan ju röra väldigt många olika typer av missförhållanden för djur. Det kan ju vara att det är väldigt dålig renhållning eller att djur får för lite eller för mycket foder ... brist på vatten. Och sen kan de tju också i vissa fall handla om att djur hanteras på ett vårdslöst sätt.

Lina: Så det är som en slags orosanmälningar för djur skulle man kunna säga?

Kristina: Precis.

Petra: Mitt namn är Petra Blom och jag arbetar på Länsstyrelsen i Sörmland och jag ansvarar för frågor som handlar om mäns våld mot kvinnor och prostitution och människohandel. Och inom mäns våld mot kvinnor så har vi ju också hedersrelaterat våld och förtryck och våld i nära relation. Men jag ansvarar för de två förstnämnda frågorna.

Lina: Petra du har ju initierat en fin dag som vi var på, som hette Se sambandet, kan du inte berätta lite mer om den?

Petra: Jo, den här frågan som handlar om att se sambandet mellan våld mot djur och våld mot människor ... så är ju det väldigt tydligt. Och då fanns det en väl fungerande modell som Länsstyrelsen Västmanland arbetar utifrån och då tänkte vi att vi inte ska göra en massa nytt på vår länsstyrelse utan vi gör någonting som redan fungerar. Så vi frågade om de ville komma och berätta för oss på vår enhet, men även där vi bjöd in den kommunala verksamheten och FoUis och lite andra aktörer som ändå kunde vara berörda och möta upp det här på sin arbetsplats. Så vi anordnade en heldag med både utbildningsinsatser och en workshop på eftermiddagen. För vi kan se att det är måste vi jobba med framöver – och det väcktes fler frågor efter dagen än vad jag hade innan. Och just de här olika sambandsfrågorna är så tydliga och utifrån mitt tidigare arbete kan jag också se att det finns så många fler aktörer som borde få den här informationen. Tidigare har jag till exempel arbetat mot kommunala bostadsbolag, de är ju en jätteviktig aktör som också kanske behöver vävas in i det här arbetet framöver. De är inne i våra lägenheter i våra kommuner – och hur de också skulle kunna se det här sambandet när man kommer in och ska göra något och ser att det är en farlig eller smutsig miljö. Man kanske är där för att laga en sönderslagen dörr, eller för att fixa en skåplucka i köket och så kanske man ser att det finns djur och här finns små barn och vad skulle jag kunna göra i det här arbetet.

Så den här dagen väckte fler frågor, så vi fick väldigt mycket kunskap både från de som kom och föreläste som heter "Se sambandet" och från Länsstyrelsen Västmanland och deras modell.

Så vi har tänkt lite framöver att det här får inte stanna vid den här dagen. Nu ska vi ta stafettpinnen och jobba vidare och utbilda fler som ingår i de här frågorna, olika myndigheter och bostadsbolag.

Lina: Med vi då, då menar du olika enheter på länsstyrelsen och andra parter, till exempel FoU?

Petra: Precis ja. FoU är en jätteviktig aktör, för jag tänker mig också framöver att vi har exempelvis Region Sörmland, vi har olika kommunala verksamheter och där kan vi också se att i den kommunala verksamheten är det också uppdelat på olika ... det barn, vuxna, kanske missbruksvård, boendefrågor och hur viktigt det är att alla ska se det här sambandet när man kommer ut, eller att man ställer rätt frågor tänker jag, när man möter någon som är våldsutsatt. Utifrån det att det här arbetet ska fortlöpa under det här året och sedan kommer vi ändå försöka göra något bra när vi har en vecka fri från våld som alltid är i november och där vi kanske kan bjuda in fler aktörer. Men det här var startskottet och vi gjorde en lite mindre variant men ändå ett startskott för arbetet framåt.

Lina: Jag måste säga att det som var väldigt roligt för mig med den här dagen var insikten att socialtjänsten kan använda veterinären vid orosanmälningar för att kolla om möjliga familjehem är lämpliga. För att man kan se om det är en familj med husdjur kan man få ganska

mycket information, för att enheten för djurskydd och veterinära frågor kan komma in och vara ett stöd i de här frågorna och det var helt nytt för mig.

Petra: Det som var nytt för många av oss var att vi måste bli bättre på att veta om varandras lagstiftningar för det ger väldigt mycket kunskap i de här frågorna. Vad kan jag göra i min myndighetsutövning och vart kan jag söka stöd och hjälp i en annan myndighetsutövning, så jag tror att det är jätteviktigt att tydliggöra vad är våra roller och ansvarsfördelningar och var går min lagstiftningsgräns och vem tar vid efter. Kunskap är makt i de här frågorna och även de här samverkansfrågorna att man kan göra saker tillsammans. Och precis som alla säger, lyft telefonluren, ring anonymt, ställa en fråga till socialtjänsten eller till just den här enheten för djurskydd och veterinära frågor. Bara bolla frågan så är du på rätt väg, ska jag tänka på ett annat sätt eller vad behöver jag göra? Och då tänker jag att får man mötas på de här olika utbildningsdagarna och får prata tillsammans och lyfta frågor, då är det också lättare att sedan lyfta luren. Och vi vet av erfarenhet att efter sådana här dagar så ökar orosanmälningar. Jag tror att det även ökar samtal just till den här enheten som jobbar med djur, för det blir ringar på vattnet efter de här dagarna.

Ulrike: Jag skulle nog säga att just den här dagen vi hade, framför allt var viktig för socialtjänsten, som kommer i kontakt med de här våldsutsatta kvinnorna och barnen, att se hur mycket djur betyder för hur det går i ärendena helt enkelt och att man måste försöka lösa de här situationerna så att kvinnor och barn inte går tillbaka, eller så att de har möjlighet att lämna, så att man kan ha sina djur med sig, eller att det finns någonstans där man kan få hjälp med djuren och man måste ge sig av. För det framkom ganska tydligt att det var en del kommuner där man inte hade den möjligheten och det bromsar ju upp allting. Så det tycker jag var en väldigt bra ögonöppnare för i alla fall socialtjänsterna att jobba med den här frågan att lösa det här för familjens djur helt enkelt så att man inte hamnar i den situationen att man måste tillbaka eller inte kan lämna.

Lena: Så för att kunna placera en våldsutsatt så kanske man måste placera djuret först?

Ulrike: Precis, alternativt att man har någonstans där man får ta med sig sitt djur, att man kan lösa det på något vis och det var en del kommuner som hade gjort och jobbade väldigt mycket med det här. Och sen fast det andra kommuner där man inte hade det tänket, men jag tror att man förstod vid det här mötet att det här var viktigt.

Kristina: Och det pratade vi också om på den här dagen. En kommun som jobbar mycket med att ska de placera en kvinna och eller hennes barn, så ser man alltid till att ta med hennes djur också. Och de kom på då att de har ju inte skrivit det någonstans på sin hemsida eller så att man gör så. De kom på att det vore ju jättebra om det står någonting om det där, för att man misstänker att det finns en hel del kvinnor som aldrig vågar höra av sig för att få hjälp för att man tror att man kommer att inte få ta med sig sina djur och då känner man att det är ingen lösning för jag kan inte lämna om inte mina djur får följa med. Så det tyckte jag var en bra idé att vara tydligt med det. Vi kan hjälpa djuren också.

Lina: En annan sak som var en insikt just för att det var en tillsammans-dag var att djurskyddshandläggare har helt andra förutsättningar att dokumentera och för saker vidare än vad socialtjänsten har. Att djurskyddshandläggare får ta kort på djurens livssituation på ett sätt som man inte får göra i socialtjänsten och de här sakerna är inte hemligstämplade, utan om man har kontakt med varandra så kan man använda den dokumentationen i ärenden. Det här

tänker jag att alla nog inte vet. Ni får gärna berätta lite mer om hur ni dokumenterar och hur man kan efterfråga det.

Kristina: Vi tar ganska ofta fotografier när vi är ute på ärenden. Vi är ganska noga med att inte få med personer och så, men vi är fria i att fota djurens miljö och vi använder ofta de här bilderna när vi handlägger ärendet sedan och då ligger bilderna med i kontrollrapporten till exempel, som vi skickar till djurhållaren. Och de handlingarna är ju offentliga, så att man kan absolut efterfråga en kontrollrapport från socialtjänstens sida och då kan man få ut de här handlingarna.

Lina: Har ni varit med om att någon har efterfrågat kontrollrapporter i någon sörmländsk kommun?

Ulrike: Nej, inte någon Sörmlandskommun, men vi har haft kommuner från andra län som har hört av sig och vill ha ut information inför placering av barn i fosterhem och det går ju alldeles utmärkt att höra av sig till oss och att liksom få reda på om det verkar okej i den här familjen då, med deras djurhållning dit de ska placera det här barnet. Så det har hänt några gånger.

Lina: En sak som också var med den här dagen som var nytt för mig, det var att tänka på annat än hundar och katter och små husdjur och tänka att det kan vara hästar och kossor och så också.

Kristina: Ja det kan ju vara svårare att flytta de djuren i så fall och de kan ju betyda minst lika mycket för de här personerna. En tonårstjej och hennes häst kan ju vara otroligt nära varandra, men det stöter ju på kanske ännu större svårigheter att kunna flytta en häst.

Lena: Ja, nu ska vi ju fortsätta att prata lite om just sambandet mellan våld mot djur och våld i nära relation, så kan ni förklara lite om det sambandet? Vad menar man med det?

Ulrike: Ja man menar ju att man ska vara observant på att om det är så att vi till exempel som djurskyddshandläggare är ute och ser djur vi misstänker har blivit våldsutsatta då ska vi även tänka att då kan det finnas våld emot barn och även kvinnor och då ska vi vara lite extra observanta på det och i vissa fall blir det så att vi gör en orosanmälan till socialtjänsten. Så att det finns ju ett samband även åt andra hållet så att om familjemedlemmar blir våldsutsatta så finns det ju ett samband med att även djuren blir det. Och att man använder djuren som påtryckningsmedel i familjen, mot någon familjemedlem. Det är ju även att socialtjänsten ska vara observanta på det här, när man får in sådana här ärenden och det finns djur i familjen.

Lena: Kan man dra paralleller mellan hur djuren och människorna behandlas i en familj?

Petra: Ja men det var också tydligt med all forskning som kommit fram att man kan se det här sambandet mellan det. Och jag som kanske oftast har haft ett tydligt barnperspektiv i mitt arbete tidigare, kan ju också se det här att ett barn vill skydda sitt djur, som är utsatt för våld. Man kanske också vill skydda sin mamma som är utsatt för våld, så man kommer som barn i mellan både kanske när djuret utsätts för våld eller när mamman utsätts för våld. Och då vet vi av erfarenhet att man kan också använda djuren ibland som hot mot barnen och säga att om du gör så här, eller om du inte gör så här, så kommer jag att göra illa ditt djur. Och jag tror att bara att uppleva våld i ett hem, för ett barn, då är man väldigt utsatt för trauma och att man behöver få stöd och hjälp för det. För att hela tiden komma i kläm mellan sin mamma och sitt djur och när man också vet att det här alltid används som en maktsituation av våldsutövaren. Att använda det här hela tiden, så skapar det också en stress hos den utsatta att man alltid är så rädd och jag vet också barn som jag har jobbat med tidigare. Jag har jobbat på en kvinnojour

och träffat både mammor och barn. Den här känslan av maktlöshet, alltså jag kan inte påverka det här som barn, eller som utsatt kvinna eller mamma. Och jag tror faktiskt också, och det är inte mitt kunskapsområdet, men jag tror också att det skapar en stress hos ett djur som ser att någon annan utsätts för våld i hemmet. Att man känner av den här stämningen. Och ibland pratar vi bara om det här latent våldet som finns i en familj. Att hela tiden använda den här skrämeltaktiken, att skrämna någon till att ... om du berättar för någon på skolan att jag gör det här mot dig, då kanske inte ditt djur lever när du kommer hem från skolan. Så att hur ska man då som barn när man kommer till skolan och får de här frågorna "hur har du det hemma?" "har du sovit bra i natt?" och vi har ju jättemånga bra frågebatterier både mot förskolan och skolan. Men om man hela tiden har den här rädslan för att mitt djur är kvar hemma när jag är i skolan och det kan vara utsatt för våld – och ha då den oron för det. Då kan det vara så att vissa barn väljer att inte gå till skolan den dagen, eller man kanske som kvinna inte heller vågar lämna hemmet för att man är så orolig för sitt djur.

Lina: Jag vill göra ett tillägg också. Det man också har sett är att det direkta sambandet mellan hur grovt våldet mot djuret är och hur grovt våldet mot människor är. Att man kan se hur livshotande en våldssituation är utifrån hur mycket våld ett djur är utsatt för. Så att när det finns våldsutövande mot djur så är det uppenbar risk för människorna också i den situationen och samma sak åt andra hållet.

Lena: Men jag funderade på det. Om man då jobbar med barn och man har ett barn där man misstänker att det kanske inte är så bra hemma, men barnet nekar, ska man då kanske vara medveten om ifall de har djur som de skyddar. Att det kan vara därför de inte berättar?

Petra: Ja, för det vet vi av erfarenhet att antingen kanske man skyddar sin mamma, och berättar inte för att man är jätteorolig för hur mamma har det. Och där tror jag inte att vi är så bra alltid.

Lena: Men hur kan man då, om man arbetar med våld i nära relation. Hur gör man om man ska inkludera husdjuren i det tänket också eller i det arbetet?

Lina: Det beror ju på lite, vilken situation det är. Handlar det om en skyddsplacering så är det ju viktigt att man placerar även husdjuret och om det är för barn, så är djur också personer och därför så är det jätteviktigt att man tar hand om djur som barnen har en nära relation till också när det handlar om våldsutsatta barn, både för att det kan finnas en väldigt stark identifiering med djuret och också för att det är en familjemedlem.

Lena: Jag skulle vilja säga att djur alltid är personer ...

Kristina: Ja, man pratar också en del om det här med att om man ska prata med barn om de har varit utsatta för våld eller hot om våld och så kan det vara svårt för dem att uttrycka det. Men det finns exempel på att barn har kunnat prata om sina djur, som om de pratar om sig själv. Så att det kan komma fram saker om man i stället leder in samtalet på om de har något djur hemma då kan det komma fram ganska mycket mer information från det här barnet. För att då blir det inte fokus på barnet utan på djuret i stället.

Petra: Och jag tror också att man skulle kunna närma sig den här frågan på ett annat sätt, om man ställer frågor kring hur har ditt djur det hemma. För det vet vi ju också att barn kan inblanda ha lättare att prata om en annan person eller kanske om sitt djur, och inte prata om sig själv och sin egen våldsutsatthet. Då tror jag också att man måste informera barnet om att "om du har djur hemma så kommer vi givetvis kontakta dem som kan hjälpa till med ditt djur"

eller att man ändå kan göra en liten plan med barnet. För att ibland tror jag att vi kan lämna väldigt många frågor hos ett barn. ” Hur blir det här nu, när jag har berättat för dig, hur kommer det här bli för mig?” Och det är ju också samma sak med orosanmälningar att man måste vara väldigt tydlig mot barn, så här är processen, så här ser det ut. Jag har tagit den här kontakten så att man ändå gör barn delaktiga. Och vi har ju barnkonventionen som nu också är lag och där står det ju just att man ska göra barn delaktiga. Sen kan inte alltid barn vara med och påverka beslut, men de ska ändå vara delaktiga i det som man gör. Så jag håller verkligen med om att ställ frågor också kring om barnet har djur hemma och om barnet har en oro för sitt djur hemma. Jag kan också berätta om att vi har gjort just en kartläggning, eller alla länsstyrelser har gjort det i hela Sverige just kring hur man kan ordna stadigvarande boende just för våldsutsatta kvinnor med barn eller utan barn, efter man har varit på en kvinnojour. Och där kommer det också upp den här frågan just kring djur att man har en oro kring om djuret är kvar hemma och man själv är på en kvinnojour och barnen är med där och sen ska man ordna stadigvarande boende efter, men då helt plötsligt kanske man som kvinna väljer att gå hem för man är så orolig för sitt djur – så då har man inte löst den situationen. Så då kan det vara så att man går tillbaka till en väldigt farlig miljö bara för att man är så orolig för sitt husdjur. Och därför behöver vi ställa rätt frågor och uppmärksamma om det finns djur med i bilden och hur löser vi det i sådana fall. Och jag vet att vi har jättemånga kommuner ute i vårt län som verkligen ser till att djuren också får skydd och får komma någon annanstans, så att man också kan hjälpa människorna i det här. Men absolut, prata med barnet om det här och om barnets oro.

Lena: Finns det någonting som man kan göra för att hjälpa till i sådana här situationer? Eller vad gör man?

Kristina: Det är viktigt om en kvinna hör av sig till socialtjänsten till exempel och har frågor eller uttrycker att man vill ha hjälp. Så är det viktigt att ställa frågor kring det här med om det finns djur i familjen och hur situationen ser ut för dem. SÅ att man tar ett helhetsgrepp, för då är det mycket större chans att man in slutänden lyckas med att få den här kvinnan att verkligen ta emot hjälp.

Ulrike: Och det här var ju också någonting som framkom, tycker jag, att den frågan ”Om det finns djur” fanns inte med i det här frågebatteriet som socialtjänsten har när de ställer frågor till personer som är våldsutsatta eller där man misstänker att det är så. Just för att kunna fånga upp att är det någon som är våldsutsatt och det finns djur i hemmet, vem tar hand om dem nu? Är det den här personens djur, eller är det den som är kvar i bostadens djur. Vad finns det för relation kring det här djuret och behöver man hjälp med att flytta på djuret.

Lina: Finns det risk för djuret också. Får jag fråga er en sak; har ni varit med om att någon som kanske inte säger att de är våldsutsatt, men ringer om omhändertagande av djur när ni har kommit att misstänka att det är våldsutsatthet?

Ulrike: Ja, vi har ju haft anmälningar där man säger att man har fått ta sig hemifrån snabbt och att det finns kvar djur i bostaden och där man är orolig för hur de här djuren sköts. I vissa fall så har vi tagit kontakt med den andra parten. Men det måste ju på något sätt ändå finnas lite konkret som vi kan gå på när vi ska göra de här kontrollerna. Vi kan ju också göra dem på olika sätt – bara att ta kontakt med den parten är egentligen viktigt oavsett om man åker ut eller om man gör det via telefon eller brev för att uppmärksamma att vi har fått in det här. Och det har vi ju fortsatt nu efter den här dagen, att de har haft några sådana här ärenden där de faktiskt har omhändertagit djur som har blivit kvar i bostaden, men då har det väl i en del av fallen

också funnits ganska talande bevis för att den här mannen som har varit kvar har hotat att skada djuren på ett eller annat sätt. Han har skickat SMS eller bilder på saker och ting och då har man i Västmanland omhändertagit de här djuren för de ska ju inte riskeras att utsättas för lidande. Just den typen av ärenden har vi inte haft där det har funnits konkreta bilder eller SMS på det viset. Det har bara, eller inte bara, men det har funnits en oro då.

Kristina: I vissa fall är det ju svårt att komma åt också. Jag fick samtal från en kvinna som hade lämnat sin sambo på grund av att han var våldsam och det fanns två katter kvar där som ju hon berättade var hennes katter och hon ville gärna ha dem tillbaka. Hon hade kontaktat polisen och undrat om de kunde följa med henne så att hon kunde hämta katterna. Och vad hon berättade för mig, så lät det inte som att han var stygg med katterna och hon trodde att han ger dem nog mat och vatten, men det är ju mina katter och jag vill ha dem tillbaka. Då har ju vi svårt att gå in och göra så mycket. Vi försökte i alla fall att kontakta honom via brev, och då fick vi ett svar om att tyvärr så hade han råkat lämna en dörr på glänt så katterna hade rymt och nu visste han inte var de var. Och då känner man att i det här fallet så kanske det var så att han släppte ut katterna och lät dem klara sig själva, men man vet inte. Det är svårt ibland i de här ärendena. Svårt för oss att göra så mycket som man kanske känner att man skulle vilja kunna göra.

Lena: Det ska ju finnas en ny diagnos för psykisk ohälsa, som heter djursamlade. Vad kan ni berätta om det?

Kristina: Ja, vi stöter ju på sådana ärenden varje år och det är oftast katter och det handlar oftast om äldre personer. Man kanske har haft en eller ett par katter från början och så är inte de kastrerade och sen blir det fler katter och sen går det över styr. Så det händer ju att vi kommer ut efter att vi har fått en orosanmälan och vi kommer ut till små stugor eller torp där det kan finnas 50–60 katter och då är det en djurhållning som ofta är väldigt bristfällig, för renhållningen blir ofta väldigt eftersatt. De här katterna avlar sig med sina släktingar så de får ofta hälsoproblem. Det finns problem i utfordring, med vatten. Det är en djurhållning som inte fungerar egentligen på något plan och det kan vara en väldigt stor utmaning att få den här personen med alla djuren, att förstå att det är ett problem. För det är ofta som personen själv inte ser det, utan man tycker att man är ju snäll som hjälper de här katterna. Det kanske från början var någon katt som man inte trodde hade något hem och så tog man in den och så blev det fler. Så att man är ju snäll mot de här katterna. Jag tycker att det känns skönt att man har kommit fram till att det här kan vara en psykisk diagnos, för vi har ju känt många gånger att vi inte når fram. Och då kanske det i framtiden blir lättare att hjälpa den här personen på fler plan. Vi kan ju se till att omhänderta katterna och flytta dem därifrån, men då har man den här personen kvar i den här miljön. En person som mår väldigt dåligt. Jag tycker att det känns skönt, det känns som ett steg framåt.

Ulrike: Jag vet inte om du sa det, Kristina, men det är ju oftast inte bara djur man samlar på utan det är även andra saker och det gör ju att man kan samla på soppsåsar, man kan samla på blåa flaskor, ja någonting som ligger en varmt om hjärtat och det blir väldigt mycket av det här då i den här bostaden och det kan göra att miljön inte bara på grund av katterna utan också på grund av det man samlar, eller hur det ser ut och hur det blir i bostaden gör att personen behöver hjälp på flera plan för att lösa det här. Så att även om vi tar katterna därifrån så kanske miljön inte är jättebra om man samlar sopor eller tidningar eller såna här saker, så påverkar det naturligtvis också. Så att det är väl jättebra som du sa Kristina att man har hittat en diagnos för det här så att man kan hjälpa på flera plan.

Lina: Men när ni kommer till sådana miljöer, kontaktar ni socialtjänsten då, eller vad ...?

Kristina: Det gör vi just för att vi vill att de ska få hjälp av andra instanser också, precis som Kristina sa, så kan vi ta djuren därifrån och ordna bättre miljö för dem, men då känner vi att vi behöver också för det här vidare så att den här personen får en möjlighet att få hjälp. Sen om den vill ta emot hjälp, det är en annan sak. Men vi kan i alla fall skicka någon som erbjuda hjälp.

Lena: Ja, när jag hör det här så inser ju jag att en av våra fyrbenta familjemedlemmar kommer från en djursamlare, för de hade 28 katter plötsligt, som blev omhändertagna då.

Är det någon speciell grupp av människor som speciellt börjar med det här djursamlandet? Kan man säga det eller?

Katarina: Det kan ju vara så att man påbörjar ett samlande när man är lite yngre, men så kan det vara så att det eskalerar när man blir äldre och att det är då det verkligen går över styr. Så att för oss är det väldigt tydligt att i vårt arbete, att när vi stöter på de här riktiga djursamlarna, till väldigt hög procent så är det äldre personer, som i övrigt kanske är ganska ensamma människor. Så djuren blir säkert också ett sällskap.

Lena: Så det är alltså äldre som oftast blir de som samlar, men jag tänker när det gäller våld och hur behandlingen av djur kan påverka i hemmet, är det några andra grupper som är speciellt utsatta?

Lina: barn är ju särskilt utsatta precis som de är särskilt utsatta i våldssituationer över lag, för att de är i så stark beroendeställning till sina vårdnadshavare. Och för att det är ju ganska vanligt i en familj med våldsutsatta att föräldrarna kanske inte, för oftast är det ju föräldrar, kanske inte kan vara pålitliga för barnet och då kanske djuret är den enda som det går att knyta an till och det ger ju en särskild utsatthet, att kanske förlora den enda pålitliga familjemedlemmen. Och sen så finns det ju också de som använder detta, det är inte en grupp, men det finns en del som använder djur väldigt tydligt genom att ge djur till sin partner, som ett sätt att hålla fast partnern. Det är inte riktigt som djursamlande, men att ge till någon annan djur som de kanske inte ens vill ha, men som de måste ta hand om när det kommer för att det inte går att någon lida i närheten, så lätt.

Lena: Petra, den här dagen " Se sambandet" vad jag förstår så var Västmanland där och berättade om hur de jobbar och att de gör det väldigt bra. Kan du berätta lite om hur de gör?

Petra: Ja, det var ju jättehärligt att höra deras arbete som också har pågått under en längre tid och det handlar framför allt om att man samverkade mellan socialtjänst, de som arbetar med djur och man bollar frågor till varandra och de hade ju också andra aktörer med som var med i arbetet, andra myndigheter som också kunde var behjälpliga utifrån om man kanske behövde göra någon polisanmälan, man kanske behövde någon polishandräckning. Det kunde vara flera aktörer som var med i just det arbetet. Vi ska verkligen ta lärdom utav länsstyrelsen Västmanlands arbete och de kommer också kunna var behjälpliga framöver och kanske utbilda fler kring den här frågan. Så vi behöver titta nu och gör vår lilla kartläggning här i Sörmland och se vilka ska vara med i det här arbetet. Och då kan vi hålla det och ta hjälp av Länsstyrelsen Västmanland. Vi behöver inte gå på samma nitar som de har gjort, utan vi ska ta lärdom av dem och framför allt, som de sa, samverkan mellan olika aktörer. Och det vet ju vi i alla frågor att vi måste bli bättre på att samverka och samarbeta. Som jag också förstod på deras arbete

som jag gillar, väldigt prestigelöst arbete. Man lyfter luren och ringer till någon annan, för syftet och målet är ju att ge våldsutsatta hjälp.

Lina: Här vill jag också komma in; upparbetade kontaktvägar. Att man känner till varandra och vet vem man ska ringa och det är jättebra!

Petra: Ja, och det jag förstod också på deras arbete, det är det att ... för oftast vi som jobbar med frågan som handlar om våld är ju att det är oftast vilken person som sitter och gör det arbetet. Men här fanns det funktioner och det tycker jag också är väldigt viktigt att lyfta i det här arbetet att vi ska ha tydliga funktioner – vem ska man ringa till om man är orolig, hur går man tillväga vid en orosanmälan och slutar det då någon på den här funktionen, då kommer det någon annan och tar vid och fortsätter det här fantastiska arbetet. För jag kan ändå uppleva att många av våra frågor hamnar lite mellan att man är så här ”jag känner den som jag kan ringa till ” och så vill vi inte ha det i det här arbetet. Det ska verkligen vara tydligt upparbetade rutiner i de här frågorna. Och det här är rätt så nytt för många och jag tror inte att det är många som vet hur kontakter ... kanske enheten för djurskydd och veterinära frågor om man jobbar kanske in en kommunal verksamhet, så att det här behöver vi verkligen lyfta upp – de här kontaktvägarna som du just lyfte, Lina, att det är så viktigt. Och det är det som Länsstyrelsen Västmanland har gjort och de har arbetat igenom det här och det är tydligt känt ute i deras verksamheter hur man gör.

Det får heller inte vara som ett lotteri för våra utsatta oavsett om det är ett djur eller ett barn eller en vuxen person, utan det ska se lika ut, oavsett vilken kommun du jobbar i eller bor i eller vem du söker vård på regionen eller socialtjänsten, så ska det ändå finnas tydligt att vart jag än kommer och söker vård, så kommer jag ändå att få det stöd som jag behöver.

Lena: Jätteviktigt och jätteintressant! Men då får jag tacka så jättemycket för att ni ville vara med i den här podden och till dig som har lyssnat vill jag säga tack för att du har lyssnat och hoppas att du även vill höra nästa avsnitt av FoU-podden. Ha en toppenfin dag! Hej hej!

FoU-poddens musiksnutt